

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 66/09

16. července 2009

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-168/08

László Hadadi v. Csilla Márta Mesko

MANŽELÉ, KTERÍ MAJÍ DVOJÍ SPOLEČNOU STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOST STÁTŮ UNIE, MOHOU DLE SVÉHO UVÁŽENÍ POŽÁDAT O ROZVOD U SOUDŮ KTERÉHOKOLIV Z OBOU DOTČENÝCH ČLENSKÝCH STÁTŮ

*Příslušnost soudů jednoho z těchto členských států nemůže být vyloučena z důvodu, že
navrhovatele k tomuto členskému státu neváže kromě státní příslušnosti žádné další pouto.*

Nařízení Společenství týkající se příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských¹ obsahuje mimo jiné úpravu několika základů soudní příslušnosti ve věcech rušení manželských svazků. Vedle některých kritérií založených v různých obměnách na obvyklém bydlíšti manželů vychází nařízení z kritéria státní příslušnosti² obou manželů.

Krom toho nařízení v zásadě stanoví, že rozhodnutí o rozvodu vydaná v některém členském státě jsou v jiných státech Evropské unie uznávána a že nesmí být přezkoumávána příslušnost soudu členského státu původu. Avšak podle přechodných ustanovení o uznávání upravených v nařízení³ platí, že v určitých případech, kdy bylo rozhodnutí o rozvodu vydáno přede dnem použitelnosti nařízení⁴, musí být výjimečně příslušnost soudu členského státu původu přezkoumávána.

V roce 1979 uzavřeli L. Hadadi a C. M. Mesko, oba maďarští státní příslušníci, v Maďarsku manželství. V roce 1980 emigrovali do Francie, kde dosud pobývají. V roce 1985 jim bylo uděleno francouzské státní občanství, takže má každý z nich jak maďarskou, tak francouzskou státní příslušnost.

¹ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. L 338, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

² V případě Spojeného království a Irska je kritérium státní příslušnosti nahrazeno kritériem společného „domicilu“.

³ Tato přechodná ustanovení se nacházejí v článku 64 nařízení.

⁴ Nařízení se použije ode dne 1. března 2005, s výjimkou článků 67 až 70, které však nemají vliv na spor v původním řízení.

Dne 23. února 2002 podal L. Hadadi u soudu v Pešti (Maďarsko) návrh na rozvod. Pokud jde o C. M. Mesko, ta podala dne 19. února 2003 u tribunal de grande instance de Meaux (soud prvního stupně v Meaux, Francie) vlastní návrh na rozvod.

Dne 4. května 2004, tedy několik dní poté, co přistoupila Maďarská republika k Evropské unii, bylo manželství L. Hadadiho a C. M. Mesko rozvedeno rozsudkem soudu v Pešti.

Po vydání tohoto rozsudku prohlásil francouzský soud návrh na rozvod podaný C. M. Mesko za nepřipustný. Tato posledně jmenovaná se proti tomuto rozhodnutí odvolala ke Cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži, Francie), který měl za to, že rozsudek maďarského soudu nemůže být uznán ve Francii, neboť příslušnost tohoto soudu je „ve skutečnosti velmi křehká“, zatímco příslušnost soudu společného bydliště manželů, nacházejícího se ve Francii, je oproti tomu „obzvláště silná“. Cour d'appel de Paris proto prohlásil návrh na rozvod podaný C. M. Mesko za přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí podal L. Hadadi dovolání. V rámci přezkumu přípustnosti návrhu na rozvod podaného ve Francii má Cour de cassation uplatnit, pokud jde o rozsudek o rozvodu vydaný maďarským soudem, přechodná ustanovení o uznávání upravená v nařízení. Z převážné části jde tedy o to určit, zda by mohly být maďarské soudy podle výše uvedeného nařízení příslušné ve věci návrhu na rozvod podaného L. Hadadim. V této souvislosti položil Cour de cassation Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu ustanovení o určování příslušnosti upravených nařízením v situaci, kdy mají manželé dvojí společnou, maďarskou a francouzskou, státní příslušnost, již po dlouhou dobu v Maďarsku nebydlí a jejich jediným poutem k tomuto státu je maďarská státní příslušnost.

Soudní dvůr nejprve konstatuje, že nařízení nerozlišuje podle toho, zda má určitá osoba jednu, či více státních příslušností. V důsledku toho ustanovení nařízení upravující příslušnost soudů členského státu, jehož jsou manželé státními příslušníky, **nemůže být vykládáno jinak** v situaci, kdy mají oba manželé dvojí společnou státní příslušnost, a jinak, když mají pouze jednu stejnou státní příslušnost. V případě dvojí společné státní příslušnosti nemůže tedy soud, u něhož byl podán návrh na zahájení řízení, pominout skutečnost, že dotčené osoby jsou státními příslušníky jiného členského státu.

Pro účely použití přechodných pravidel uznávání uvedených v nařízení **musí francouzské soudy přihlídnout k tomu, že L. Hadadi a C. M. Mesko jsou rovněž maďarskými státními příslušníky, a že tamní soudy by proto mohly být podle nařízení příslušné k rozhodnutí o návrhu na rozvod těchto osob.**

Soudní dvůr v této souvislosti uvádí, že se nařízení ve věcech rozvodů nezakládá na myšlence vyloučení možnosti několika soudních příslušností. Nařízení naopak výslovně vychází z několika soudních příslušností postavených si na roveň.

Dále Soudní dvůr uvádí, že tím, že nařízení činí ze státní příslušnosti kritérium pro určování příslušnosti, upřednostňuje jednoznačné a snadno použitelné určující hledisko. Nestanoví žádná další kritéria, která by se vztahovala ke státní příslušnosti, jako například kritérium, zda státní příslušnost odpovídá co nejpřesněji skutečnosti. Nezbytné zkoumání pouta manželů k jejich jednotlivým státním příslušnostem by totiž zatěžovalo přezkum soudní příslušnosti, což by bylo v rozporu s cílem usnadnit provádění nařízení č. 2201/2003 díky používání jednoduchého a jednoznačného kritéria.

Soudní dvůr konečně připomíná, že podle nařízení by se manželský pár se státní příslušností pouze jednoho členského státu mohl obrátit na soudy tohoto státu, i když v tomto státě již po dlouhou dobu neměl obvyklé bydliště a ve skutečnosti jej s ním již takřka nic nepojí.

Za těchto okolností Soudní dvůr stanoví, že **pokud mají oba manželé stejnou dvojí státní příslušnost, brání nařízení tomu, aby byla příslušnost soudů jednoho z těchto členských států vyloučena z důvodu, že navrhovatele k tomuto členskému státu neváže žádné další pouto.**

Soudní dvůr tedy uvádí, že **soudy členských států, s nimiž oba manželé pojí státní příslušnost, jsou na základě nařízení příslušné k projednání věci, takže si manželé mohou podle svého uvážení zvolit soud kteréhokoliv z těchto států.**

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: BG ES CS DE EL EN FR IT HU NL PL RO SK

Úplné znění rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-168/08>

Zpravidla ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vyhlášení.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Obrazové záznamy z vyhlášení rozsudku jsou k dispozici prostřednictvím Europe by Satellite (EbS), služby poskytované Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro tisk a komunikaci,

L-2920 Lucemburk, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249

nebo B-1049 Brusel, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956